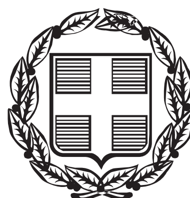

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 52**

15 Ιανουαρίου 2015

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. *594/2014

Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης κατ' άρθρο 6 παρ. 1 - 3 του ν. 3959/2011 που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρία με την επωνυμία «ERGO International Aktiengesellschaft» επί της ανωνύμου ασφαλιστικής εταιρίας με την επωνυμία «Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε».

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 20η Οκτωβρίου 2014, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:30, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Δημήτριος Λουκάς,
Μέλη: Λευκοθέα Ντέκα,
Φραγκίσκος Αρμάος και
Νικόλαος Νικολαΐδης
Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης κατ' άρθρο 6 παρ. 1 - 3 του ν. 3959/2011 που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρία με την επωνυμία «ERGO International Aktiengesellschaft» επί της ανωνύμου ασφαλιστικής εταιρίας με την επωνυμία «Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε.».

Πριν την έναρξη της συζήτησης, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την Ηλιάνα Κούτρα, με αναπληρώτρια την Παρασκευή Ζαχαριά.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Προεδρεύων έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Φραγκίσκο Αρμάο, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. 7600/17.10.2014 γραπτή Εισήγηση επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

Μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της εισήγησης το Τμήμα της Επιτροπής προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης και αφού έλαβε υπόψη του τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Α. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

Α.1. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 6368/5.9.2014 έγγραφό της (εφεξής και «Γνωστοποίηση») η εταιρία με την επωνυμία «ERGO International Aktiengesellschaft» (εφεξής και «ERGO IA» ή «Γνωστοποιούσα» ή «Εξαγοράζουσα») γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «Ε.Α.»), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού», την από 14.8.2014 Σύμβαση Αγοράς Μετοχών[1] (εφεξής και «Συμφωνία» ή «Συναλλαγή»),

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε 2 επιπλέον εκδόσεις: Μία για το ΦΕΚ και μία για το ενδιαφερόμενο μέρος. Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση τρίτων καθώς και των αποδεκτών αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54/Β΄/16.1.2013) και με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93/Α΄/20.4.2011), ως ισχύει

1 Κατά το αυθεντικό κείμενο στην αγγλική γλώσσα: "Share sale and purchase agreement".

μεταξύ της ιδίας και του πιστωτικού ιδρύματος «Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.» (εφεξής και «Τράπεζα Πειραιώς») περί μεταβίβασης του συνόλου (100%) των μετοχών της ανωνύμου ασφαλιστικής εταιρίας με την επωνυμία Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε.[2]

Η ERGO IA αποκτά με την γνωστοποιηθείσα Συμφωνία το σύνολο των μετοχών και συνεπώς τον αποκλειστικό έλεγχο επί της Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε., η οποία ανήκει σήμερα εξ ολοκλήρου στην Τράπεζα Πειραιώς, και προτίθεται:

α) […][3] και

β) […][4]

Η Συναλλαγή αναφέρεται στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. συμπεριλαμβανομένων των μειοψηφικών συμμετοχών αυτής στις εταιρίες «Total Care Network A.E.» και «Audatex A.E.». Αντίθετα, η «ATE Insurance Romania SA» που δραστηριοποιείται στη ρουμανική ασφαλιστική αγορά και επί της οποίας ασκεί έλεγχο η Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε, δεν αποτελεί μέρος της Συναλλαγής, […].

Α.2. ΛΟΓΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, η απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. γίνεται στο πλαίσιο μιας στρατηγικής επένδυσης με την οποία προσβλέπει σε περαιτέρω ενίσχυση και βελτίωση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, επαύξηση του παγκόσμιου δικτύου θυγατρικών της και διεύρυνση της πολυεθνικής βάσης εσόδων της. Η νέα επιχειρηματική οντότητα, που θα προκύψει από την συγκέντρωση αναμένεται να δημιουργήσει προϊόντα, δίκτυα διανομής και λογιστικές συνέργειες που θα δώσουν την δυνατότητα στις Ελληνικές εταιρίες του Ομίλου να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των πελατών τους ενώ θα υπάρξουν στρατηγικά πλεονεκτήματα υπέρ των μετόχων, των πελατών και των εργαζομένων και των δύο συμμετεχόντων μερών.

Β. ΤΑ ΜΕΡΗ

Β.1. Ο ΟΜΙΛΟΣ MUNICH RE

Η Εξαγοράζουσα ERGO IA[5,] συνεστήθη το 2001, ως εταιρία συμμετοχών για διεθνείς επιχειρήσεις και ανήκει στον Όμιλο επιχειρήσεων του οποίου ηγείται η εταιρία MUNICH RE, η οποία είναι μία από τις κορυφαίες εταιρίες αντασφαλίσεων παγκοσμίως.

Ο Όμιλος MUNICH RE πραγματοποιεί παγκοσμίως πρωτασφαλίσεις μέσω θυγατρικών εταιριών της «ERGO VERSICHERUNGSGRUPPE A.G» (εφεξής και «ERGO HOLDING»)[6], των οποίων

---

[2] Σύμφωνα με το ισχύον Καταστατικό της εταιρίας και συγκεκριμένα το άρθρο […] αυτού, το ύψος του εκδοθέντος και πλήρως καταβληθέντος μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ανέρχεται σε ευρώ […] διαιρούμενο σε […][…], μετοχές ονομαστικής αξίας […] ευρώ εκάστη.

[3] […]

[4][…]

[5] Η εταιρία έχει συσταθεί στη Γερμανία, με καταστατική έδρα επί της οδού Victoriaplatz 2, 40477, Ντίσελντορφ, είναι εγγεγραμμένη στο […] και εκπροσωπείται σε 30 χώρες παγκοσμίως, εστιάζοντας στις περιοχές της Ευρώπης και της Ασίας. Βλ. και την ιστοσελίδα της ERGO IA στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.ERGO.com.

οι τομείς δραστηριότητας περιλαμβάνουν την ασφάλιση ιδιοκτησίας και ατυχημάτων, υγείας, ταξιδιών, νομικής προστασίας, την άμεση ασφάλιση και τις ασφαλίσεις ζωής.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΜΙΛΟΥ MUNICH RE

[…]

Όπως προκύπτει από το ανωτέρω διάγραμμα, οι εταιρίες του Ομίλου ERGO οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είναι:

α) η ERGO Hellas Life, η οποία δραστηριοποιείται στις πρωτασφαλίσεις ζωής,

β) η ERGO Hellas General, η οποία δραστηριοποιείται στις πρωτασφαλίσεις κατά κινδύνων ζημιών (γενικές ασφαλίσεις)[7] και

γ) η DAS Hellas Allgemeine Rechtsschutz – Versicherungs – AG[8] (εφεξής και «DAS Hellas»), η οποία δραστηριοποιείται στην αγορά γενικών ασφαλίσεων, παρέχοντας ασφαλιστικές υπηρεσίες νομικής προστασίας[9], αλλά και στην αγορά των αντασφαλίσεων[10].

Επισημαίνεται επίσης ότι σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα πέραν της δραστηριοποίησης του Ομίλου ERGO στην ελληνική αγορά των αντασφαλίσεων μέσω της DAS Hellas, η MUNICH RE δραστηριοποιείται και απευθείας στην αγορά αντασφαλίσεων στην Ελλάδα, αναλαμβάνοντας κινδύνους αντασφάλισης ζημιών και ζωής.

Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση, ο υπολογισθείς, κατ' άρθρο 10 ν. 3959/2011, κύκλος εργασιών για τη χρήση 2013 του Ομίλου MUNICH RE στην Ελλάδα ανήλθε στο ύψος των **[…]** ευρώ[11], ενώ ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του Ομίλου ανήλθε σε **[…]** ευρώ.

Β.2. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.

Η Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε είναι ελληνική ανώνυμη ασφαλιστική εταιρία η οποία ιδρύθηκε το 1980, λειτουργεί σύμφωνα με το ν.δ. 400/1970 και υπόκειται στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος και συγκεκριμένα της Διεύθυνσης Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (εφεξής και «ΔΕΙΑ»). Ανήκει κατά 100% στον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, στον οποίο μεταβιβάστηκε

---

[6] Ο Όμιλος σχηματίστηκε από την συγχώνευση τεσσάρων κορυφαίων γερμανικών ασφαλιστικών εταιριών (D.A.S., DKV, Hamburg-Manheimer και Victoria) το 1997. Όπως αναφέρει η Γνωστοποιούσα, η ERGO δραστηριοποιείται στην αγορά τόσο με την δική της επωνυμία όσο και με τις επωνυμίες των ειδικευμένων ασφαλιστικών της εταιριών (π.χ DKV ή DAS).

[7] Και συγκεκριμένα στους κλάδους: 1. Ατυχήματα, 2. Ασθένειες, 3. Χερσαία οχήματα, 6. Πλοία, 7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα, 8. Πυρκαγιά και στοιχεία της φύσης, 9. Λοιπές ζημιές αγαθών, 10. Αστική ευθύνη από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα, 12. Αστική ευθύνη από θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια σκάφη, 13. Γενική αστική ευθύνη, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του ν.δ. 400/1970.

[8] Υπό την ελληνική επωνυμία «D.A.S – HELLAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ».

[9] Κλάδος 17 κατά το ν.δ. 400/1970.

[10] Σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ 7085/29.9.2014 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας, η DAS Hellas έχει συνάψει […] εν ισχύ αντασφαλιστικές συμβάσεις με τις ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες: α) [..] β) […] και γ) […], σύμφωνα με τους όρους των οποίων η DAS […].

[11] Με βάση την υπ' αριθ. πρωτ. 7525/14.10.2014 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

την 27η Ιουλίου 2012 μαζί με άλλα επιλεγμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος ΑΕ[12].

Η Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε., σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, δραστηριοποιείται σε όλους τους τομείς γενικής ασφάλισης προσφέροντας ευρύ φάσμα προϊόντων στην ασφάλιση κατά ζημιών καθώς και στις ασφαλίσεις ζωής, παρέχοντας την πλέον εξειδικευμένη ασφαλιστική κάλυψη, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο επιχειρήσεων. Η Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. διαθέτει επίσης περιορισμένη δραστηριότητα στην αγορά αντασφαλίσεων, καθώς αποδέχεται *«περιστασιακά και σε πολύ περιορισμένη κλίμακα»* προαιρετικές αντασφαλίσεις μεμονωμένων κινδύνων. Έχει αναπτύξει ένα από τα μεγαλύτερα δίκτυα πωλήσεων σε όλη την Επικράτεια, ενώ έχει σταθερή και μακροχρόνια συνεργασία με αξιόπιστες αντασφαλιστικές εταιρίες οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι: MUNICH RE, SWISS RE, NEW RE, HANNOVER RE, GEN RE.

Οι συμμετοχές της Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. στο μετοχικό κεφάλαιο άλλων εταιριών απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΤΗΣ Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε.			
Εταιρία	**Συνολικός Αριθμός Μετοχών**	**Μετοχές ιδιοκτησίας Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε**	**% Συμμετοχής**
Total Care Network A.E	[…]	[…]	15,00%
Audatex A.E	[…]	[…]	10,00%
ATE Insurance Romania S.A	[…]	[…]	99,47%

Όπως αναφέρεται στη Γνωστοποίηση, καμία από τις δύο πρώτες εταιρίες στις οποίες η Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. διαθέτει μειοψηφική και μη ελέγχουσα συμμετοχή δεν δραστηριοποιείται στις σχετικές αγορές της παρούσας συγκέντρωσης, καθώς και οι δυο προσφέρουν συμπληρωματικές ασφαλιστικές υπηρεσίες και πιο συγκεκριμένα: η Total Care Network A.E. παρέχει ιατρικές υπηρεσίες υγείας ενώ η Audatex A.E. έχει ως αντικείμενο εργασιών την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής πραγματογνωμοσύνης ζημιών αυτοκινήτων. Διευκρινίζεται ότι η ATE Insurance Romania S.A. δεν αποτελεί μέρος της Συναλλαγής, […].

Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση, ο υπολογισθείς, κατ' άρθρο 10 του ν. 3959/2011, κύκλος εργασιών για τη χρήση 2013 του Ομίλου της Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε., στην Ελλάδα ανήλθε σε **[…]** ευρώ, ενώ ο αντίστοιχος παγκόσμιος κύκλος εργασιών ανήλθε σε **[…]** ευρώ[13].

Γ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Γ.1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ- ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

[12] Βλ. απόφαση Ε.Α. 549/VII/2012 επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης κατ' άρθρο 6 παρ. 1 - 3 του Ν. 3959/2011 της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» σε σχέση με την απόκτηση επιλεγμένων στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της υπό ειδική εκκαθάριση τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.».

[13] Σημειώνεται ότι ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. για το 2013 είναι […] ευρώ, όμως τα […] ευρώ προέρχονται από τη ρουμανική θυγατρική της η οποία όπως έχει αναφερθεί δεν αποτελεί μέρος της Συναλλαγής […].

Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περί των όρων παροχής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εργασιών στην Ελλάδα ρυθμίζεται κατά βάση από το ν.δ. 400/1970 *«Περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως»,* όπως ισχύει, δυνάμει του οποίου έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία οι Κοινοτικές Οδηγίες περί πρωτασφάλισης και αντασφάλισης στους κλάδους Ζωής και Ζημιών αντίστοιχα[14].

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 400/70 και υπό τις εκεί οριζόμενες προϋποθέσεις, εργασίες ασφαλίσεως μπορούν στην Ελλάδα να παρέχουν αποκλειστικά:

- ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες,
- ελληνικοί ασφαλιστικοί συνεταιρισμοί,
- δημόσιες επιχειρήσεις με σκοπό αποκλειστικά τις ασφαλιστικές εργασίες,
- Ευρωπαϊκές (κοινοτικές) ασφαλιστικές επιχειρήσεις δυνάμει της ενιαίας τους άδειας,
- η Ένωση Ασφαλιστικών Lloyds του Λονδίνου και
- ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα τρίτη, εκτός ΕΕ, χώρα, οι οποίες όμως έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νομοθετικού διατάγματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 ν.δ. 400/70, η λειτουργία ελληνικής ασφαλιστικής επιχείρησης προϋποθέτει άδεια που χορηγείται από την αρμόδια εποπτική αρχή κατά κλάδο ασφάλισης (κατά ζημιών, ζωής). Η άδεια ισχύει για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ενιαία άδεια), ήτοι η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δύναται να ασκήσει τις δραστηριότητές της σε άλλο κράτος-μέλος, είτε με καθεστώς εγκατάστασης (ίδρυση υποκαταστήματος), είτε με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Η άσκηση αντασφαλιστικής δραστηριότητας αφορά στην ανάληψη κινδύνων που εκχωρούνται από ασφαλιστική επιχείρηση ή από μία άλλη αντασφαλιστική επιχείρηση[15]. Με εξαίρεση τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους –μέλους, η καθ' οιονδήποτε τρόπο κατ' επάγγελμα άσκηση αντασφάλισης στην Ελλάδα επιτρέπεται μόνο εφόσον διενεργείται από αντασφαλιστικές ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις, μόνο όμως για τον κλάδο για τον οποίο αυτές έχουν αδειοδοτηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 400/1970.

---

[14] Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια της αναθεώρησης του ρυθμιστικού και εποπτικού πλαισίου για τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις στην Ε.Ε., εκδόθηκε το Νοέμβριο του 2009 η Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης, ευρέως γνωστή και ως Οδηγία Φερεγγυότητα ΙΙ (Solvency II Directive), η οποία καταργεί όλες τις προηγούμενες Οδηγίες Πρωτασφάλισης και Αντασφάλισης στους Κλάδους Ζωής και Ζημιών. Προσφάτως δε και συγκεκριμένα τον Μάϊο του 2014, εκδόθηκε η Οδηγία Omnibus II του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία τροποποιεί την ανωτέρω οδηγία, ολοκληρώνοντας το νέο πλαίσιο ρύθμισης και εποπτείας για τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις στην Ε.Ε., ενώ καθορίζει ως ημερομηνίες ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο και έναρξης εφαρμογής της Οδηγίας Φερεγγυότητα ΙΙ την 31.3.2015 και την 1.1.2016 αντίστοιχα.

[15] Συγκεκριμένα, η αντασφάλιση αποτελεί το μηχανισμό μέσω του οποίου επιτυγχάνεται η διατήρηση του επιπέδου κινδύνου που αναλαμβάνει η κάθε ασφαλιστική εταιρία, λόγω των ασφαλιστικών καλύψεων, στα επιθυμητά επίπεδα. Οι αντασφαλιστές αναλαμβάνουν μέρος του ασφαλιζόμενου κινδύνου έναντι αντασφαλίστρου, ενώ συμμετέχουν στις αποζημιώσεις και στα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

Με το ν. 3867/2010 συστήθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος η Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, η οποία είναι επιφορτισμένη με το έργο της αδειοδότησης και εποπτείας των ελληνικών ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών επιχειρήσεων και αλληλασφαλιστικών οργανισμών, καθώς και των υποκαταστημάτων αυτών στην αλλοδαπή, και της εποπτείας των αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με καθεστώς εγκατάστασης. Αναφορικά με τις κοινοτικές ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στην ημεδαπή είτε μέσω ίδρυσης υποκαταστήματος είτε μέσω ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, η δραστηριοποίησή τους επιτρέπεται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις, που τάσσονται στο οικείο νομοθετικό πλαίσιο[16], ενώ η εποπτεία της δραστηριότητας των εν λόγω επιχειρήσεων εναπόκειται στις εποπτικές αρχές των κρατών-μελών στα οποία εδρεύουν.

Γ.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Σύμφωνα με πάγια πρακτική της Ε.Α.[17] και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής[18], **η ευρύτερη αγορά της παροχής ασφαλιστικών υπηρεσιών** διακρίνεται περαιτέρω στις επιμέρους υπο-αγορές:

(α) πρωτασφαλίσεων ζωής, η οποία περιλαμβάνει τους εξής κλάδους, ως καθορίζονται στο νομοθετικό πλαίσιο:

I. Κλάδος ζωής,

II. Κλάδος γάμου και γεννήσεως,

III. Κλάδος ασφάλισης ζωής, προσόδων, γάμου και γεννήσεως που συνδέονται με επενδύσεις,

IV. Κλάδος ασφάλισης υγείας (ασθένεια/ατύχημα),

V. Κλάδος τοντίνας[19],

VI. Κλάδος κεφαλαιοποίησης,

VII. Κλάδος διαχειρίσεως ομαδικών συνταξιοδοτικών ταμείων (κεφαλαίων),

VIII. Κλάδος ομαδικών προγραμμάτων πρόνοιας και

IX. Κλάδος παρομοίων εργασιών με την κοινωνική ασφάλιση.

(β) πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των κινδύνων ως καθορίζονται στο νομοθετικό πλαίσιο, ήτοι:

1. Ατυχήματα	7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα	13. Γενική αστική ευθύνη
2. Ασθένειες	8. Πυρκαγιά και στοιχεία της φύσεως	14. Πιστώσεις
3. Χερσαία οχήματα	9. Λοιπές ζημίες αγαθών	15. Εγγυήσεις

[16] Κεφάλαιο έβδομο του ν.δ. 400/1970.

[17] Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Α. 26/1996, 85/1997, 7/ΙΙ/1998, 133/ΙΙ/2000, 179/ΙΙΙ/2001, 380/V/2008 και 417/V/2008, αλλά και τις πιο πρόσφατες 534/VI/2012 Alpha-Eurobank, 549/VII/2012 Πειραιώς-Αγροτική και 566/VII/2013 Πειραιώς-Millennium.

[18] Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Ε. M.4284 AXA/Winterthur παρ. 7 και M.4844 Fortis /AbnAmbroAssets παρ. 71-73 καθώς και τις πιο πρόσφατες M.5293 Santander/Alliance&Leicester παρ. 15,M.6649 Allianz/Insurance Portfolio and Brokerage Services of Gan Eurocourtage παρ. 8, M.6053 CVC/Apollo/BritInsurance παρ. 12, M.6694 Helvetia/Certain parts of GAN Eurocourtage's Marine Insurance Portfolio παρ. 8.

[19] Τοντίνα είναι ένα σχέδιο (ασφαλιστήριο συμβόλαιο) με βάση το οποίο ένας αριθμός ατόμων συνεισφέρει σε ένα λογαριασμό κεφαλαίου, το πιστωτικό υπόλοιπο του οποίου στο τέλος μιας προκαθορισμένης υπό το σχέδιο περιόδου, κατανέμεται μεταξύ των επιζώντων υπό μορφή κεφαλαίου ή μιας προσόδου.

4. Σιδηροδρομικά οχήματα	10. Αστική ευθύνη από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα	16.Διάφορες χρηματικές απώλειες
5. Αεροσκάφη	11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη	17.Νομική προστασία
6. Πλοία	12. Αστική ευθύνη από θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια σκάφη	18.Βοήθεια

(γ) αντασφαλίσεων η οποία περιλαμβάνει αντασφαλίσεις των ανωτέρω περιγραφόμενων κινδύνων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής και «Ε.Ε.») έχει σημειώσει σε πληθώρα αποφάσεών της ότι από πλευράς προσφοράς οι προϊοντικές αγορές θα μπορούσαν να θεωρηθούν **ευρύτερες**, καλύπτουσες τον κυρίως κλάδο ασφάλισης (ζωής, κατά ζημιάς, αντασφάλιση), δεδομένου ότι έχει τεκμηριωθεί ότι οι όροι παροχής ασφάλισης ανά κλάδο είναι μάλλον ομοειδείς και οι μεγάλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις καλύπτουν όλα τα είδη ασφαλιζόμενων κινδύνων. Συνεπώς θα μπορούσαν διαφορετικοί κίνδυνοι να περιλαμβάνονται στην ίδια σχετική αγορά προϊόντος/υπηρεσίας[20].

Από την πλευρά της ζήτησης όμως, η Ε.Ε. σε προηγούμενες αποφάσεις της έχει σημειώσει ότι όσον αφορά στις ασφαλίσεις ζωής και τις ασφαλίσεις κατά κινδύνων ζημιών, είναι δυνατόν να γίνει υποδιάκριση σε όσες επιμέρους αγορές υπάρχουν διαφορετικοί καλυπτόμενοι κίνδυνοι, καθώς τα χαρακτηριστικά των επιμέρους ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι εντελώς διαφορετικά και η ασφάλιση κατά συγκεκριμένου κινδύνου από την πλευρά του καταναλωτή/ασφαλισμένου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί υποκατάστατη σε σχέση με την ασφαλιστική κάλυψη κατά ενός άλλου κινδύνου[21]. Στο παρελθόν η ΕΕ έχει προβεί σε αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μίας συγκέντρωσης στη σχετική αγορά ακολουθώντας την κατηγοριοποίηση βάσει του εθνικού νομοθετικού πλαισίου, στο οποίο έχουν ενσωματωθεί οι κοινοτικές Οδηγίες[22].

Περαιτέρω, αναφορικά με την ασφάλιση ζωής, η Ε.Ε. έχει παραδοσιακά διακρίνει μεταξύ ομαδικών και ατομικών ασφαλίσεων ζωής[23], ενώ σε άλλες περιπτώσεις έχει υπεισέλθει στην αξιολόγηση της αγοράς με βάση την κατηγοριοποίηση των προϊόντων σε προϊόντα ασφάλισης ζωής, επενδυτικά προϊόντα και συνταξιοδοτικά προγράμματα[24]. Όσον αφορά στην ασφάλιση ζημιών έχει προταθεί η διάκριση σε επιμέρους κλάδους ανάλογα με τον ασφαλιζόμενο κίνδυνο, ήτοι ασφάλιση για τους κινδύνους της ασθένειας και του ατυχήματος, χερσαίων οχημάτων, θαλάσσια, αεροπορική και ασφάλιση μεταφορών, αστικής ευθύνης, πιστώσεων και ταξιδιωτική[25].

[20] Βλ.ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Ε. Μ.4284 AXA/Winterthur παρ. 9, Μ. 5925 Metlife/Alico/Delam παρ. 10, Μ.6217 BALOISE HOLDING /NATEUS / NATEUS LIFE παρ.12, Μ.6649 Allianz/Insurance Portfolio and Brokerage Services of Gan Eurocourtage παρ. 9.

[21] Βλ.ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Ε. Μ.4284 AXA/Winterthur παρ. 8, Μ.6649 Allianz/Insurance Portfolio and Brokerage Services of Gan Eurocourtage παρ. 10 και Μ.6957 IF P&C/ TOPDANMARK παρ. 16.

[22] Ενδεικτικά αναφέρονται οι αποφάσεις Ε.Ε. Μ.2768 Generali/Banca Intesa/Intesa Vita και Μ.1712 Generali/INA.

[23] Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Ε. Μ.4284 AXA/Winterthur παρ. 11 και 12, Μ.5075 Vienna Insurance Group/EBV παρ. 22 και Μ.6883 Canada Life/Irish Life παρ. 10.

[24] Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Ε. Μ.6521 Talanx International/ Meiji Yasuda Life Insurance/ Warta παρ. 16 καθώς και Μ.4047 AVIVA / ARK LIFE παρ. 10-11.

[25] Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Ε. Μ.4284 AXA/Winterthur παρ. 14, Μ.4701 Generali/PPF Insurance Business παρ. 22, Μ.6521 Talanx International/Meiji Yasuda Life Insurance/Warta παρ. 19 και Μ.6957 IF P&C/ TOPDANMARK παρ. 18.

Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει στο παρελθόν διαφοροποιήσει την αγορά της αντασφάλισης από τις αγορές της πρωτασφάλισης κατά κινδύνων ζημιών και ζωής, δεδομένου ότι συνιστά μορφή διαχείρισης κινδύνων υπό την έννοια ότι μετακυλύει τον κίνδυνο από τον ασφαλιστή στον αντασφαλιστή,[26] αλλά έχει αφήσει ανοικτό το ζήτημα της διάκρισης μεταξύ αντασφάλισης ζωής και αντασφάλισης κατά κινδύνων ζημιών[27].

Όσον αφορά στη σχετική με τον κλάδο νομολογία της Ε.Α.,[28] δεν πραγματοποιείται, κατά κανόνα, διάκριση σε επιμέρους σχετικές αγορές εντός των ανωτέρω ευρύτερων αγορών (ζωής, ζημιάς και αντασφάλισης). Μάλιστα, σε πρόσφατες αποφάσεις που αφορούν συγκεντρώσεις μεταξύ τραπεζικών ιδρυμάτων, η αξιολόγηση της κάθε πιθανής υποδιάκρισης των αγορών της πρωτασφάλισης ζωής, της πρωτασφάλισης κατά κινδύνων ζημιών καθώς και της αντασφάλισης δεν είχε κριθεί σκόπιμη[29].

Σε κάθε περίπτωση, για τις ανάγκες εξέτασης της παρούσας, δεν απαιτείται ακριβής οριοθέτηση των σχετικών αγορών υπηρεσιών, δεδομένου ότι, ακόμα και υπό τη στενότερη οριοθέτηση, δεν πιθανολογείται ότι η υπό κρίση πράξη θα περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε αυτές, άποψη με την οποία συντάσσεται και η Γνωστοποιούσα.

Αναφορικά με τη **γεωγραφική αγορά**, η Ε.Α., σε σειρά αποφάσεών της[30], έχει κρίνει ότι η σχετική γεωγραφική αγορά αφορά το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, ως αποτέλεσμα των εθνικών δικτύων διανομής, των εδραιωμένων δομών της αγοράς, των διαφόρων φύσεων οικονομικών εμποδίων και των διαφορετικών κανονιστικών συστημάτων[31]. Αντίστοιχα, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ αναγνωρίζει ότι η ασφαλιστική αγορά καθίσταται διαρκώς πιο προσβάσιμη και ανοικτή στον ενδοκοινοτικό ανταγωνισμό, εμμένει στην προσέγγιση ότι οι αγορές της ασφάλισης ζωής και κατά κινδύνων ζημιών είναι εθνικές κατά βάση, λόγω των ιδιαιτέρων δικτύων διανομής, των καθιερωμένων δομών της αγοράς, των οικονομικών εμποδίων και των διαφορετικών εποπτικών πλαισίων[32]. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ως σχετική γεωγραφική αγορά που αφορά στις αγορές υπηρεσιών παροχής ασφάλισης ζωής και κατά κινδύνων ζημιών, λαμβάνεται η ελληνική επικράτεια, σε αντιστοιχία με την εθνική και ευρωπαϊκή πρακτική[33].

---

[26] Υπενθυμίζεται ότι η σχετική αγορά της αντασφάλισης συνίσταται στην παροχή (αντ)ασφαλιστικής κάλυψης σε τρίτο μέρος (τον ασφαλιστή) για το σύνολο ή μέρος του αναληφθέντος κινδύνου δυνάμει ενός ή περισσοτέρων ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αυτός έχει εκδώσει, ενώ ο αντασφαλιστής λαμβάνει αντασφάλιστρα και συμμετέχει στις αποζημιώσεις και στα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

[27] Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. M.6521 Talanx International/ Meiji Yasuda Life Insurance/ Warta παρ. 51.

[28] Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 26/1996, 85/1997, 7/ΙΙ/1998, 133/ΙΙ/2000, 179/ΙΙΙ/2001, 380/V/2008 και 417/V/2008.

[29] Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 534 /VI/2012 Alpha-Eurobank, 549/VII/2012 Πειραιώς-Αγροτική, 556/VII/2012 Alpha-Εμπορική και 566/VII/2013 Πειραιώς-Millennium.

[30] Βλ. τις υπ' αριθ. 26/1996, 85/1997, 7/ΙΙ/1998, 133/ΙΙ/2000, 179/ΙΙΙ/2001, 380/V/2008, 417/V/2008, 449/V/2009 αλλά και τις πρόσφατες 534/VI/2012, 549/VII/2012 Πειραιώς-Αγροτική, 556/VII/2012 Alpha-Εμπορική και 566/VII/2013 Πειραιώς-Millennium αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

[31] Αντίστοιχα επιχειρήματα χρησιμοποιεί και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να ορίσει τις εν λόγω αγορές ως εγχώριες (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις M.759 SUN ALLIANCE/ROYAL INSURANCE και M.2343 TORO ASSICURAZIONI /LLOYD ITALICO).

[32] Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Ε. M.6053 CVC/Apollo/BritInsurance παρ 17 και M.6649 Allianz/Insurance Portfolio and Brokerage Services of GAN Eurocourtage παρ. 18.

[33] Με τον ανωτέρω ορισμό των σχετικών γεωγραφικών αγορών συντάσσεται και η Γνωστοποιούσα. Βλ. σελ. 23 Γνωστοποίησης

Σε αντίθεση με τις αγορές της πρωτασφάλισης ζωής και κατά κινδύνων ζημιών, η γεωγραφική αγορά της αντασφάλισης, κατά πάγια πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής[34], λογίζεται ως παγκόσμια, λόγω της ανάγκης ομαδοποίησης κινδύνων σε παγκόσμια βάση και της διεξαγωγής αντασφαλιστικών συναλλαγών σε διεθνές επίπεδο[35]. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υποστηρίξει ότι από τη στιγμή που οι αντασφαλιστικές συναλλαγές γίνονται μεταξύ εταιριών του κλάδου και τα σχετικά προϊόντα δεν απευθύνονται στο ευρύ κοινό, η αντασφαλιστική δραστηριότητα ελέγχεται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές σε μικρότερο βαθμό σε σχέση με την παροχή απευθείας ασφαλιστικών υπηρεσιών στο γενικό κοινό. Τούτο, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η αντασφάλιση διεξάγεται χωρίς την ανάγκη διατήρησης μεγάλου δικτύου διανομής, καταδεικνύει ότι η σχετική γεωγραφική αγορά έχει διεθνή χαρακτήρα. Εξάλλου, η παρουσία πολυεθνικών εταιριών, που παρέχουν αντασφαλιστικές υπηρεσίες σε παγκόσμιο επίπεδο, αποτελεί επιπλέον ένδειξη της ύπαρξης παγκόσμιας αγοράς στο συγκεκριμένο κλάδο[36]. Ως εκ τούτου, εν προκειμένω, η γεωγραφική αγορά της αντασφάλισης δύναται να οριοθετηθεί ως παγκόσμια, με βάση την πάγια ευρωπαϊκή νομολογία[37]. Παρά ταύτα, η ακριβής οριοθέτηση της εν λόγω αγοράς παρέλκει, δεδομένου ότι ακόμα και υπό στενότερη θεώρηση (σε εθνικό επίπεδο), η υπό κρίση πράξη δεν πιθανολογείται ότι θα δημιουργήσει δυσχέρειες στη λειτουργία του ανταγωνισμού.

Δ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της πλήρους διερεύνησης των μεριδίων αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων τόσο στις ευρύτερες αγορές των πρωτασφαλίσεων ζωής και ζημιών και των αντασφαλίσεων όσο και στις ενδεχόμενες υπο-αγορές αυτών, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής και «Γ.Δ.Α.») συνέλεξε στοιχεία από την Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης της Τράπεζας της Ελλάδος. Από την αξιολόγησή τους, προέκυψε ότι, στην περίπτωση της πιθανής υποδιάκρισης της εκάστοτε αγοράς σε επιμέρους σχετικές αγορές ανάλογα με το είδος της παρεχόμενης ασφαλιστικής κάλυψης κατά συγκεκριμένου κινδύνου ή ανάλογα με το είδος του προγράμματος (λ.χ. ατομικό/ομαδικό), τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δεν διαφέρουν σημαντικά από την ανάλυση της ευρύτερης αγοράς στην οποία ανήκουν. Ως εκ τούτου, η ανάλυση των επιπτώσεων της συγκέντρωσης βασίστηκε κατά βάση στις ευρύτερες αγορές ζωής, κατά ζημιών και αντασφάλισης, ενώ σε όποια ενδεχόμενη υπο-αγορά διαπιστώθηκε ότι απαιτείται ειδικότερη αξιολόγηση, προκειμένου να εξεταστεί το ενδεχόμενο στρέβλωσης του ανταγωνισμού, συνεπεία της υπό κρίση πράξης, η εν λόγω υπο-αγορά εξετάστηκε μεμονωμένα.

---

[34] Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Ε. Μ.4059 Swiss Re/GE Insurance Solutions παρ. 11, Μ.5083 Groupama/OTP Garancia παρ.16, Μ.5925 MetLife/Alico/Delam παρ.15, Μ.6053 CVC / Apollo / Brit Insurance παρ. 26, Μ.6521 Talanx International/ Meiji Yasuda Life Insurance/ Warta παρ. 61 και Μ.6743 Talanx International/Meiji Yasuda Life Insurance Company/HDI Poland παρ. 50.

[35] Την ίδια θεώρηση έχει ακολουθήσει και η Ε.Α. στις πρόσφατες αποφάσεις της επί τραπεζικών συγκεντρώσεων (βλ. ενδεικτικά 556/VII/2012 Alpha-Εμπορική), χωρίς ωστόσο να χρειαστεί να προβεί σε ακριβή οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς της αντασφάλισης, λόγω έλλειψης, σε κάθε περίπτωση, αρνητικών επιπτώσεων στον εγχώριο ανταγωνισμό.

[36] Βλ. αποφάσεις Ε.Ε. Μ.491 General Re/Kolnische Re παρ. 11 και Μ.601 Employers Reinsurance Corporation/Aachener Ruckversicherungs-Gesellschaft AG παρ.12.

[37] Με τον ανωτέρω ορισμό των σχετικών γεωγραφικών αγορών συντάσσεται και η Γνωστοποιούσα (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 7085/29.9.2014 απαντητική επιστολή της),

Δ.1. ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

Τα μερίδια των μερών στις αγορές των πρωτασφαλίσεων ζωής και κατά κινδύνων ζημιών και των αντασφαλίσεων κατά τα έτη 2011[38]-2013 καθώς και το α’ εξάμηνο του 2014, με βάση τα συλλεχθέντα στοιχεία[39], απεικονίζονται στους πίνακες που ακολουθούν:

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΩΗΣ									
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (σε Ευρώ) και Μερίδια αγοράς									
ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	ΟΜΙΛΟΣ ERGO				Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε.		ΟΜΙΛΟΣ ERGO (ΜΕΤΑ)	
		ERGO Life		DAS Hellas					
		Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς
2011	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
2012	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
2013	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
6μηνο 2014	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**

Τα μερίδια των μερών στις επιμέρους ενδεχόμενες υπο-αγορές ζωής κατά κλάδο όπου εμφανίζουν κοινή δραστηριοποίηση, σύμφωνα με την παραγωγή ασφαλίστρων κατά τα έτη 2011-2013 καθώς και το α’ εξάμηνο του 2014, απεικονίζονται στον **Πίνακα 1** του Παραρτήματος.

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΗΜΙΑΣ									
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (σε Ευρώ) και Μερίδια αγοράς									
ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	ΟΜΙΛΟΣ ERGO				Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε.		ΟΜΙΛΟΣ ERGO (ΜΕΤΑ)	
		ERGO General		DAS Hellas					
		Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς
2011	[…]	[…]	[5-15]%	[…]	[0-3]%	[…]	[5-15]%	[…]	**[5-15]%**
2012	[…]	[…]	[5-15]%	[…]	[0-3]%	[…]	[5-15]%	[…]	**[5-15]%**
2013	[…]	[…]	[5-15]%	[…]	[0-3]%	[…]	[5-15]%	[…]	**[5-15]%**
6μηνο 2014	[…]	[…]	[5-15]%	[…]	[0-3]%	[…]	[5-15]%	[…]	**[5-15]%**

Τα μερίδια των μερών στις επιμέρους ενδεχόμενες υπο-αγορές ζημιάς κατά κλάδο όπου εμφανίζουν κοινή δραστηριοποίηση, σύμφωνα με την παραγωγή ασφαλίστρων κατά τα έτη 2011-2013 καθώς και το α’ εξάμηνο του 2014, απεικονίζονται στον **Πίνακα 2** του Παραρτήματος.

ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗ

[38] Σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος.

[39] Όπως αυτά προέκυψαν μετά την επεξεργασία των στοιχείων που περιέχονται στην υπ’ αριθ. πρωτ. […] απαντητική επιστολή της ΔΕΙΑ για τα έτη 2012-2013 και για το α’ εξάμηνο του 2014. Όπως αναφέρει η ΔΕΙΑ, τα στοιχεία της ασφαλιστικής αγοράς αφορούν στη δραστηριότητα των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος ασφαλιστικών επιχειρήσεων (ανώνυμες ασφαλιστικές επιχειρήσεις, υποκαταστήματα τρίτων χωρών) καθώς και των υποκαταστημάτων ασφαλιστικών επιχειρήσεων της Ε.Ε. και Ε.Ο.Χ. που εποπτεύονται μέσω των μητρικών τους επιχειρήσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν περιλαμβάνονται στοιχεία επιχειρήσεων που προωθούν ασφαλιστικά προϊόντα εντός της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς υπό την μορφή της Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών (ΕΠΥ) τα οποία όμως κρίνεται δεν τροποποιούν σημαντικά την εικόνα που παρατίθεται στους ως άνω αναφερόμενους πίνακες.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (σε Ευρώ) και Μερίδια αγοράς									
ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	**ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ**	**ΟΜΙΛΟΣ MUNICH RE**				**Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε.[40]**		**ΟΜΙΛΟΣ ERGO (ΜΕΤΑ)**	
		MUNICH RE		**DAS Hellas**					
		Παραγωγή Ασφαλίστρων	**Μερίδιο Αγοράς**	**Παραγωγή Ασφαλίστρων**	**Μερίδιο Αγοράς**	**Παραγωγή Ασφαλίστρων**	**Μερίδιο Αγοράς**	**Παραγωγή Ασφαλίστρων**	**Μερίδιο Αγοράς**
2012	[…]	[…]	[35-45]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[35-45]%**
2013	[…]	[…]	[35-45]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[35-45]%**

Επισημαίνεται ότι, το ανωτέρω σύνολο αφορά στην εγχώρια αγορά αντασφαλίσεων και έχει υπολογισθεί ως το άθροισμα: **α)** της εθνικής αγοράς αντασφαλίσεων όπως εκείνη προέκυψε από τα στοιχεία της ΔΕΙΑ (η οποία ανερχόταν σε […] ευρώ για το έτος 2012 και σε […] ευρώ για το έτος 2013) **και β)** το ύψος της παραγωγής ασφαλίστρων που αντιστοιχεί στην απευθείας δραστηριοποίηση της MUNICH RE στις αντασφαλίσεις ζωής - ζημίας στην Ελλάδα (η οποία αντιστοιχούσε σε […] ευρώ για το έτος 2012 και […] ευρώ για το έτος 2013[41]).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Γνωστοποιούσας αναφορικά με το μερίδιο αγοράς του Ομίλου MUNICH RE στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά αντασφαλίσεων, αυτό υπολογίζεται για το έτος 2013 στο ύψος του [15-25]% και [15-25]%, αντίστοιχα[42].

Δ.2. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΣΑΣ

Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα[43] η υπό κρίση συγκέντρωση δεν οδηγεί σε επηρεαζόμενη αγορά στην ελληνική επικράτεια, καθώς μολονότι υπάρχει οριζόντια επικάλυψη μεταξύ των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Ομίλου ERGO και της Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. στις αγορές ασφαλίσεων ζωής και γενικών ασφαλίσεων, τα συνολικά μερίδια αγοράς τους μετά τη συγκέντρωση υπολείπονται του ορίου του 15% σε κάθε μία εξ αυτών των αγορών. Περαιτέρω σημειώνει ότι οι αγορές ασφαλίσεων ζωής και γενικών ασφαλίσεων στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται από έντονο ανταγωνισμό που προέρχεται από εταιρίες με μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς από το συνδυασμένο μερίδιο των μερών.

Όσο δε αφορά στην αγορά των αντασφαλίσεων[44] *«[...] η μεταβολή του μεριδίου αγοράς ("incremental change of market share") του ομίλου Ergo μετά τη συγκέντρωση αντιστοιχεί στην προσθήκη του μεριδίου αγοράς της* ΑΤΕ [ενν. της Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε.] *(που είναι μικρότερο του [0-3]%) και συνεπώς κρίνεται από το Γνωστοποιούν Μέρος ως αμελητέα. Κατά συνέπεια, η διαμόρφωση και σύνθεση της αγοράς αντασφαλίσεων στην Ελλάδα δε θα μεταβληθεί ουσιωδώς σε περίπτωση ολοκλήρωσης της Συναλλαγής καθώς τα ποσοστά του ομίλου Ergo δεν θα*

---

[40] Δεν έχουν αφαιρεθεί τα έσοδα από αντασφαλίσεις της ATE Insurance Romania S.A. λόγω των αμελητέων δραστηριοτήτων της.

[41] Σύμφωνα με τα υποβληθέντα στοιχεία στην υπ' αριθ. πρωτ. 7085/29.9.2014 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

[42] Το 2012 τα εν λόγω μερίδια εκτιμώνται από τη Γνωστοποιούσα στο ύψος του [15-25]% και [15-25]% στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά, αντίστοιχα. Όπως επισημαίνει η Γνωστοποιούσα, τα δεδομένα της αγοράς αποτελούν εκτιμήσεις της που προκύπτουν με βάση επίσημα στατιστικά στοιχεία της αγοράς για 160 χώρες καθώς και στοιχεία από τις ετήσιες εκθέσεις των ανταγωνιστών της (βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 7525/14.10.2014 επιστολή).

[43] Βλ. σχετικά σελ. 24 της γνωστοποίησης.

[44] Βλ. σχετικά υπ' αριθ. πρωτ. 7085/29.9.2014 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

διαφοροποιηθούν ουσιαστικά ως αποτέλεσμα της συγκέντρωσης». Επίσης η Γνωστοποιούσα υπογραμμίζει ότι *«για την αγορά αντασφαλίσεων, όπου η σχετική γεωγραφική αγορά είναι διεθνής ή τουλάχιστον ευρωπαϊκή, τα αντίστοιχα μεγέθη παραγωγής αντασφαλίστρων των συμμετεχόντων μερών θεωρούνται ιδιαιτέρως χαμηλά με δεδομένο ότι στο σύνολο της παγκόσμιας γεωγραφικής αγοράς η παραγωγή αντασφαλίστρων ανέρχεται σε δισεκατομμύρια ευρώ».*

Δ.3. Η ΑΠΟΨΗ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

Η Γ.Δ.Α. προκειμένου να διαπιστώσει τις επιπτώσεις της υπό κρίση συγκέντρωσης στη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά των ασφαλιστικών υπηρεσιών και τις επί μέρους υπο-αγορές αυτής, συνέλεξε απόψεις τόσο από φορείς της ασφαλιστικής αγοράς[45] όσο και από ανταγωνίστριες ασφαλιστικές εταιρίες[46].

Σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν εκ μέρους της […][47] (εφεξής και […]), του […][48] (εφεξής και […]), της […] ([…])[49], καθώς και των ερωτηθεισών ασφαλιστικών εταιριών […][50] (εφεξής και […]),[…][51],[…][52],[…][53],[…][54],[…][55] (εφεξής και […]) και […][56], δεν εκφράστηκαν προβληματισμοί σχετικά με τις επιπτώσεις που θα έχει στον ανταγωνισμό η γνωστοποιηθείσα πράξη.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με την […], η ασφαλιστική αγορά παραμένει μια άκρως ανταγωνιστική αγορά στην οποία σήμερα δραστηριοποιείται σημαντικός αριθμός ασφαλιστικών επιχειρήσεων μεγάλου, μεσαίου ή μικρού μεγέθους, ελληνικής ή αλλοδαπής ιδιοκτησίας και συγκεκριμένα 65 ασφαλιστικές επιχειρήσεις, εκ των οποίων οι 23 παρουσιάζουν δραστηριότητα στις ασφαλίσεις ζωής και οι 53 στις ασφαλίσεις κατά ζημιών. Ως εκ τούτου[57], κατά την […] η υπό κρίση συγκέντρωση δε φαίνεται να είναι σε θέση να επιδράσει με κάποιο ουσιώδη τρόπο ούτε να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία του ανταγωνισμού (βραχυπρόθεσμα ή/και μακροπρόθεσμα) στην αγορά των ασφαλιστικών εργασιών και τις υπο-αγορές αυτής, ούτε

---

[45] Εστάλησαν επιστολές παροχής στοιχείων: 1) στη […] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ. […]επιστολή), 2) στην […] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ. […] επιστολή), και 3) στο […] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ. […] επιστολή).

[46] Εστάλησαν επιστολές παροχής στοιχείων στις ακόλουθες ασφαλιστικές εταιρίες: 1) […] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ. […] επιστολή), 2) […] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ. […] επιστολή), 3) […] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ. […] επιστολή), 4) […] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ. […] επιστολή), 5) […] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ. […] επιστολή) και 6) […] (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. οικ […] επιστολή).

[47] Βλέπε υπ' αριθ. πρωτ. […] απαντητική επιστολή της […].

[48] Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. […] απαντητική επιστολή.

[49] Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. […]απαντητική επιστολή.

[50] Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. […] απαντητική επιστολή.

[51] Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. […] απαντητική επιστολή.

[52] Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. […] απαντητική επιστολή.

[53] Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. […] απαντητική επιστολή.

[54] Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ […] απαντητική επιστολή.

[55] Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. […] απαντητική επιστολή.

[56] Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. […] απαντητική επιστολή.

[57] Και με την επιφύλαξη ότι η […] δεν έχει στη διάθεσή της στοιχεία τα οποία σχετίζονται με τη σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου των υπό εξέταση επιχειρήσεων, τις πιθανές συμμετοχές τους στο μετοχικό κεφάλαιο ενός ή περισσοτέρων ασφαλιστικών επιχειρήσεων, τις επιμέρους ειδικές συμφωνίες και συνεργασίες που ενδέχεται να έχουν συνάψει με ασφαλιστικές ή τραπεζικές επιχειρήσεις καθώς και τα μελλοντικά επιχειρηματικά πλάνα της αποκτώσας τον έλεγχο επιχείρησης.

αναμένεται να δημιουργήσει εμπόδια εισόδου ή/και ανάπτυξης και να επηρεάσει αρνητικά τους τελικούς καταναλωτές και λοιπούς πελάτες. Υπερθεματίζοντας, η […] εκτιμά ότι η συγκέντρωση ενδεχομένως θα επιφέρει οφέλη για τους καταναλωτές, άμεσα μέσω των οικονομιών κλίμακας που θα προκύψουν και έμμεσα μέσω της υψηλότερης κεφαλαιακής επάρκειας, που ενδέχεται να προκύψει για τον νέο ασφαλιστικό όμιλο[58].

Κατά την άποψη του […], η ERGO ΙΑ έχει πολυετή παρουσία στην Ελλάδα, χωρίς να έχει δημιουργήσει προβλήματα στη λειτουργία του ανταγωνισμού, ενώ η Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. έχει μικρή δραστηριότητα στο χώρο της αντασφάλισης.

Από την πλευρά των ασφαλιστικών εταιριών, η […][59] προσθέτει ότι η δέσμευση ενός διεθνούς ομίλου στη διατηρήσιμη ανάπτυξη μιας εταιρίας προσφέρει μια ευρεία γκάμα θετικών συνεπειών τόσο στους καταναλωτές όσο και στην αγορά την ίδια, όπως κεφαλαιακή επάρκεια και στήριξη, διευρυμένη κουλτούρα εταιρικής διακυβέρνησης καθώς και υψηλή τεχνική εξειδίκευση σε ανάπτυξη πρωτοποριακών προϊόντων[60]. Κατά την άποψη των […] και […], το μικρό συνδυαστικό μερίδιο αγοράς που συγκεντρώνουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεν εγείρει ανησυχίες ως προς ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις της συγκέντρωσης στον ανταγωνισμό[61,62]. Τέλος όσον αφορά στις αντασφαλίσεις, δεν εκφράστηκαν ιδιαίτεροι προβληματισμοί, πέραν της […] η οποία επισημαίνει ότι *«ο Όμιλος ERGO που εξαγόρασε την Αγροτική Ασφαλιστική, είναι η ασφαλιστική επιχείρηση της Munich, μιας μεγάλης εταιρίας του κλάδου αντασφάλισης στην*

58 Σύμφωνα μάλιστα με τη […] η σκοπούμενη συγκέντρωση δεν αποτελεί εμπόδιο για την είσοδο και ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων στην ασφαλιστική αγορά καθώς *«παράγοντες, όπως η αξιοπιστία και η φερεγγυότητα του ασφαλιστικού κλάδου, η αναγνώριση ασφαλιστικών αναγκών και οι προοπτικές διείσδυσης της ιδιωτικής ασφάλισης στην κοινωνία, τα καινοτόμα προϊόντα και η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για την εξυπηρέτηση των πελατών, επιδρούν στην προσέλκυση νέων επενδυτών»*.

59 Η εταιρία δραστηριοποιείται στις ασφαλίσεις […].

60 Σύμφωνα ωστόσο με την […] ασφαλιστική εταιρία […],[…] (η εταιρία δραστηριοποιείται στις ασφαλίσεις […]) στις αγορές ασφάλισης ζωής και κατά λοιπών κινδύνων θα επέλθει μεν συγκέντρωση παραγωγής σε λιγότερες εταιρίες και *«βραχυχρονίως μειώνεται ο ανταγωνισμός»* όμως *«μακροχρονίως εξαρτάται αν το σύνολο των επικρατουσών συνθηκών θα επιτρέψουν την είσοδο νέων εταιριών»*.

61 Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη […] με βάση τα στοιχεία της αγοράς του 2013, η νέα οντότητα δεν μπορεί να κατέχει δεσπόζουσα θέση, καθώς δεν αντιπροσωπεύει παρά το [5-15]% των συνολικών ασφαλίστρων στην Ελλάδα, ποσοστό που την κατατάσσει στην 4η θέση. Ειδικότερα, όσον αφορά στις ασφαλίσεις ζωής η […] αναφέρει ότι μόνο η Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. έχει ουσιαστική παρουσία με συνολικό μερίδιο αγοράς σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία κοντά στο [0-5]% και κατά συνέπεια δεν αναμένεται αρνητική επίδραση στη λειτουργία του ανταγωνισμού, ή στην πρόσβαση νέων εταιριών και την ανάπτυξη των υφιστάμενων στο χώρο. Όσο δε αφορά στις λοιπές ασφαλίσεις κατά ζημιών, η […]αναφέρει ότι και οι δύο εταιρίες διατηρούν σημαντικά χαρτοφυλάκια σε ορισμένους κλάδους τα οποία ακόμη και εφόσον συναθροιστούν δεν θα οδηγήσουν το νέο σχήμα στην απόκτηση δεσπόζουσας θέσης· καθώς τα επιμέρους ασφαλιστικά προϊόντα τα οποία διαθέτουν οι δύο εταιρίες είναι διαθέσιμα και από την υπόλοιπη αγορά η υπό κρίση πράξη δεν πρόκειται να επηρεάσει αρνητικά τους τελικούς καταναλωτές.

62 Σε σχέση με τον κλάδο ασφάλισης αυτοκινήτου τόσο η […] όσο και η […] επισημαίνουν ότι το κοινό σχήμα ERGO ΙΑ- Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. αναμένεται να είναι στην πρώτη ή δεύτερη θέση με μερίδιο που θα κυμαίνεται από [5-15]% έως [5-15]%. Όμως, η αγορά αυτή είναι εξαιρετικά ανταγωνιστική, καθώς οι καταναλωτές έχουν να επιλέξουν ανάμεσα σε πλήθος προγραμμάτων και συνδυασμών καλύψεων και πλήθος δικτύων η δε η απόκλιση από την […] η οποία κατέχει τη δεύτερη θέση είναι μικρή. Παρόμοια είναι και η θέση της […] για την ευρύτερη αγορά των ασφαλίσεων κατά ζημιών. Συγκεκριμένα, κατά την άποψη της […] λαμβάνοντας υπόψη ότι στη συγκεκριμένη αγορά δραστηριοποιείται πλήθος εταιριών μεσαίου και μικρού μεγέθους, ο βαθμός συγκέντρωσης είναι χαμηλός αλλά και παράγοντες που δημιουργούν συνθήκες διαφοροποίησης και ανταγωνισμού, η σκοπούμενη απόκτηση της υπό κρίση συγκέντρωσης κρίνεται ότι δεν δημιουργεί στρέβλωση στον ανταγωνισμό.

Ευρώπη. Ως εκ τούτου σημαντικό είναι επίσης […] να μην διαστρεβλώσουν τον ανταγωνισμό τυχόν προνομιούχες συνθήκες αντασφάλισης σε σχέση με τις άλλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις της αγοράς».

Δ.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Δ.4.1. Σχετικά με την αγορά πρωτασφαλίσεων ζωής

Η αγορά πρωτασφαλίσεων ζωής τόσο υπό ευρεία έννοια όσο και διακρινόμενη σε περαιτέρω υπο-αγορές δεν είναι επηρεαζόμενη από την υπό κρίση πράξη και, ως εκ τούτου, παρέλκει οποιαδήποτε περαιτέρω διερεύνησή της, δεδομένου ότι το αθροιστικό μερίδιο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων είναι ιδιαίτερα χαμηλό, υπολειπόμενο κατά πολύ του 15%[63].

Δ.4.2. Σχετικά με την αγορά πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών

Ομοίως, η αγορά των πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών υπό ευρεία έννοια, δεδομένου του χαμηλού, κάτω του 15%, αθροιστικού μεριδίου των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, δεν είναι επηρεαζόμενη από την κρινόμενη συγκέντρωση και, ως εκ τούτου, παρέλκει οποιαδήποτε περαιτέρω διερεύνησή της.

Το ίδιο ισχύει και για τις περισσότερες υπο-αγορές του εν λόγω κλάδου, όπου τα σχετικά μερίδια αγοράς υπολείπονται του [5-15]%[64] ή το υπερβαίνουν οριακά[65].

Εντούτοις, δύο υπο-αγορές κατά κινδύνων ζημιών, στις οποίες παρατηρούνται αθροιστικά μερίδια που υπερβαίνουν το [5-15]%, κρίνεται ότι χρήζουν περαιτέρω αξιολόγησης. Ειδικότερα:

i) Υπο-αγορά «λοιπές ζημίες αγαθών»

Στην εν λόγω επιμέρους αγορά την πρώτη θέση προ της υπό κρίση συγκέντρωσης, με βάση τα στοιχεία α’ εξαμήνου 2014, κατέχει η […] με μερίδιο ύψους [15-25]%, οι δε συμμετέχουσες ERGO Hellas General και Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε. κατατάσσονται στη δεύτερη και τρίτη θέση με ποσοστά [15-25]% και [5-15]% αντίστοιχα. Μετά τη γνωστοποιηθείσα πράξη, οι συμμετέχουσες κατέχουν την πρώτη θέση με αθροιστικό μερίδιο αγοράς ύψους [25-35]% (με βάση τα στοιχεία α΄ εξαμήνου του 2014), ενώ το αθροιστικό μερίδιό τους ανερχόταν σε ποσοστό

[63] Βλ σχετικά **Πίνακα 1** του Παραρτήματος.

[64] Βλ. σχετικά **Πίνακα 2** του Παραρτήματος και συγκεκριμένα τις υπο-αγορές : Χερσαία οχήματα, Πλοία, Μεταφερόμενα εμπορεύματα, Αστική ευθύνη από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα και Νομική Προστασία. Σημειώνεται ότι μολονότι στην τελευταία κατηγορία της νομικής προστασίας παρατηρούνται μερίδια της τάξεως του [15-25]% και [15-25]% κατά τα έτη 2011 και 2012 αντίστοιχα, το μερίδιο των συμμετεχουσών διαμορφώνεται κατά το έτος 2013 στο [15-25]% ενώ κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2014 πέφτει στο [5-15]%. Αυτή η πρόσφατη οριακή διαμόρφωση του μεριδίου στο [5-15]%, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το σχετικό μερίδιο βαίνει μειούμενο κατά τα τελευταία έτη, καθιστά την υπό κρίση συγκέντρωση μη δυνάμενη να επηρεάσει αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εν λόγω υπο-αγορά.

[65] Πρόκειται για τις υπο-αγορές: **α)** πυρκαγιά και στοιχεία της φύσεως, όπου το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας κυμαίνεται κατά τα τελευταία έτη περί το [15-25]%, ποσοστό που βρίσκεται οριακά πάνω από το [5-15]%. Λαμβάνοντας υπόψη τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, καθώς και τη σταθερότητα του εν λόγω μεριδίου κατά τη διάρκεια των ετών 2011-2013, δεν πιθανολογείται κάποια παρεμπόδιση του ανταγωνισμού (και) στην εν λόγω αγορά μετά τη συγκέντρωση. **β)** Γενική αστική ευθύνη, όπου το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας εκτιμάται το α’ εξάμηνο του 2014 στο ύψος του [15-25]%, ενώ τα προηγούμενα υπό εξέταση έτη (2011-2013) είναι κατώτερο του [5-15]%. **γ)** Ατυχήματα, όπου, παρομοίως με την προηγούμενη υπο-αγορά, το μερίδιο της ενιαίας οντότητας κατά το α’ εξάμηνο του 2014 είναι της τάξεως του [15-25]%, ενώ τα προηγούμενα υπό εξέταση έτη υπολογίζεται σε επίπεδο χαμηλότερο του [5-15]%.

ύψους [15-25]% με βάση τα στοιχεία του 2013 και [15-25]% με βάση τα στοιχεία του 2012. Σύμφωνα με τα στοιχεία του **Πίνακα 3,** που παρατίθεται στο Παράρτημα, η μεταβολή του δείκτη HHI, που κείται μεν κάτω του ορίου των 2000 μονάδων, υπερβαίνει το όριο των 250 μονάδων ([250-300] με στοιχεία 2013 και [400-450] με στοιχεία α' εξαμήνου 2014) γεγονός που θα μπορούσε να συνιστά ένδειξη περί πιθανής στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά.

Ωστόσο, η νέα οντότητα ακολουθείται από τέσσερις δυνατούς ανταγωνιστές με ποσοστά που διαμορφώνονται για το πρώτο εξάμηνο του 2014 σε [15-25]% […], [5-15]% […], [5-15% […] και [5-15]% […], αλλά και τέσσερις μικρότερους με ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ [0-5]% και [5-15]%[66], ενώ υπάρχει επίσης πληθώρα λοιπών εταιριών που δραστηριοποιείται στη σχετική υπο-αγορά με πολύ μικρά έως αμελητέα μερίδια. Πρόκειται, δηλαδή, για αγορά που διακρίνεται από έντονο κατακερματισμό σε ποικίλης δυναμικότητας ασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι ισχυρότερες εκ των οποίων, μετά τις συμμετέχουσες, με εξαίρεση την […], είναι θυγατρικές αλλοδαπών ομίλων με υψηλή κεφαλαιακή δυνατότητα, οι οποίες δύνανται να αναζητούν και να βρίσκουν στη μητρική επιχείρηση στήριξη κεφαλαίων και τεχνογνωσία για την ανάπτυξη και προώθηση καινοτόμων προϊόντων, με αποτέλεσμα να αποτελούν σημαντικούς ανταγωνιστές των εγχώριων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Οι αλλοδαπές αυτές εταιρίες, μάλιστα, διαθέτουν ισχυρή φήμη και σήμα, γεγονός το οποίο ενισχύει τη δυνατότητα άσκησης ανταγωνιστικής πίεσης εκ μέρους τους.

Συμπερασματικά, ο κατακερματισμός της αγοράς και η ύπαρξη ικανού αριθμού βιώσιμων ανταγωνιστών, σε συνδυασμό με το σχετικά χαμηλό αθροιστικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών[67] δεν συνάδουν υπέρ της δημιουργίας ή ενίσχυσης (ατομικής) δεσπόζουσας θέσης της ενιαίας οντότητας, μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση[68].

Το συμπέρασμα είναι ανάλογο και ως προς τις ενδεχόμενες οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης). Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, οι τέσσερις μεγαλύτερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω υπο-αγορά, θα κατέχουν αθροιστικά μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση μερίδια (CR4) ανερχόμενα σε ποσοστό ύψους περίπου [55-65]%. Προϋπόθεση της θεμελίωσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι, μεταξύ άλλων, ότι η αγορά πρέπει να παρουσιάζει επαρκή βαθμό συγκέντρωσης. Εν γένει όσο υψηλότερος ο βαθμός συγκέντρωσης, τόσο περισσότερο ευάλωτη είναι μία αγορά στην δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων[69]. Εν προκειμένω, ως προαναφέρθηκε, στην υπό εξέταση σχετική αγορά διαπιστώθηκε με τη χρήση του δείκτη HHI ότι τα επίπεδα συγκέντρωσης κυμαίνονται κάτω των 2000 μονάδων, αν και η μεταβολή Δ είναι υψηλότερη του ασφαλούς ορίου των 250 μονάδων.

---

[66] […], […],[…],[…].

[67] Το οποίο με βάση τα στοιχεία του 2014 οριακά ξεπερνάει το [15-25]%, ενώ μάλιστα για τα έτη 2011-2013 υπολείπεται αυτού. Σχετικά επισημαίνεται ότι μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων κάτω του 25% συνιστούν ένδειξη ότι δεν είναι πιθανό να εμποδιστεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός μετά την συγκέντρωση (βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων,2004/C 31/03, παρ. 18, καθώς και ενδεικτικά Μ.1882 Pirelli/BICC, παρ. 57-58 όπου εξετάστηκαν συνοπτικά μερίδια ύψους κάτω του 25% και έγινε δεκτό ότι δεν περιόριζαν τον ανταγωνισμό λόγω του ότι η αγορά ήταν αρκετά κατακερματισμένη, ενώ υπήρχαν και αρκετές εναλλακτικές επιλογές για τους πελάτες).

[68] Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. Μ.7233, Allianz/Going concern of UnipolSai Assicurazioni, παρ. 29 επ.

[69] Βλ. απόφαση Ε.Ε. Μ.3333 Sony/BMG (2*)*, παρ. 92.

Εντούτοις, η ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης τεσσάρων προμηθευτών δεν θα πρέπει να θεωρείται πιθανή, λόγω των πολύπλοκων αμοιβαίων σχέσεων, που αυτή προϋποθέτει, και των επακόλουθων κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών. Η κατάσταση αυτή θα ήταν εν προκειμένω ασταθής μακροχρόνια[70].

Περαιτέρω, παρά την ύπαρξη και καταγραφή πηγών διαφάνειας σε όλες τις αγορές της ασφάλισης, τα μερίδια αγοράς των δραστηριοποιουμένων στη σχετική αγορά δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερη συμμετρία μεταξύ τους, καθώς η απόκλιση κυμαίνεται μεταξύ [5-15] περίπου (απόσταση από τον δεύτερο) και [15-25] περίπου ποσοστιαίων μονάδων (απόσταση από τον τέταρτο ανταγωνιστή)[71]. Σημειώνεται, επίσης, ότι το μερίδιο αγοράς των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων (πλην των τεσσάρων) που θα εξακολουθούν να υφίστανται στην αγορά μετά την συγκέντρωση θα προσεγγίζει περίπου το [35-45]%[72].

Επιπλέον, το συνδυαστικό μερίδιο των δύο προπορευόμενων ανταγωνιστών υπολείπεται του [45-55]% (ανέρχεται σε ποσοστό [45-55]%) επί του συνόλου της υπο-αγοράς και σε καμία περίπτωση δεν επαρκεί για να προσδώσει σε αυτή χαρακτηριστικά δυοπωλίου, λαμβανομένου υπόψη τόσο του απομένοντος ανταγωνιστικού περιθωρίου όσο και του γεγονότος ότι στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται ικανός αριθμός ανταγωνιστών διαφορετικής δυναμικότητας, ώστε να υπάρχει εξισορρόπηση της ζήτησης στην αγορά[73].

Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

ii) Υπο-αγορά «αστική ευθύνη πλοίων – σκαφών»

Στη συγκεκριμένη υπο-αγορά η νέα οντότητα θα κατέχει τη δεύτερη θέση με μερίδιο ύψους [15-25]% (με βάση τα στοιχεία α' εξαμήνου του 2014), ενώ το αθροιστικό μερίδιο ανερχόταν σε ποσοστό ύψους [15-25]%με βάση τα στοιχεία του 2013 και [15-25]% με βάση τα στοιχεία του 2012. Την πρώτη θέση με ποσοστό [15-25]% θα έχει η […] και στην τρίτη θέση θα βρίσκεται η […] με ποσοστό [5-15]% ακολουθούμενη από την […] και την […] με ποσοστά [5-15]% και [5-15]% αντίστοιχα. Παράλληλα δε, παρατηρείται μεγάλος αριθμός μικρότερων ανταγωνιστών με ποσοστά από 0-5]% έως [5-15]% αλλά και με ακόμα μικρότερα μερίδια. Πρόκειται, δηλαδή, για αγορά που είναι κατακερματισμένη και διακρίνεται από πληθώρα σημαντικών παικτών και έντονο ανταγωνισμό[74]. Επιπρόσθετα, διακρίνεται και από χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης, καθότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του **Πίνακα 4,** που παρατίθεται στο Παράρτημα, η μεταβολή

[70] Ενδεικτικά αναφέρεται η απόφαση Ε.Ε. Μ.1016, Price Waterhouse/Coopers &Lybrand παρ. 103.

[71] Η διαπίστωση ασυμμετρίας των μεριδίων είναι ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας για την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος περί ανυπαρξίας πιθανών συντονισμένων αποτελεσμάτων. Ενδεικτικά αναφέρεται η απόφαση της Ε.Ε. Μ.4823, YARA/PRAXAIR/ JV, παρ.44, όπου λαμβανομένης υπόψη της διαρκούς ασυμμετρίας των μεριδίων αγοράς των μερών, θεωρήθηκε απίθανο η δημιουργία μίας κοινής επιχείρησης να οδηγήσει σε αντιανταγωνιστικό συντονισμό μεταξύ τους.

[72] Βλ. ενδεικτικά και νομολογία στην επόμενη υποσημείωση.

[73] Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. Μ.7233, Allianz/Going concern of UnipolSai Assicurazioni παρ. 33 επ. (ιδίως σκ.36). Στην υπόθεση αυτή, μερίδιο αγοράς τριών ανταγωνιστών μετά την συγκέντρωση που θα κατείχαν μερίδιο αγοράς περίπου 60-70% δεν θεωρήθηκε ότι θα προκαλούσε προβλήματα ενδεχόμενου συντονισμού μεταξύ τους κυρίως διότι το καταλειπόμενο ανταγωνιστικό περιθώριο κυμαινόταν περίπου στο 40%, ενώ υπήρχε και ασυμμετρία μεριδίων αγοράς μεταξύ των τριών ανταγωνιστών.

[74] Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. Μ.2225 Fortis/ASR παρ.20-21.

του δείκτη HHI, που κείται κάτω του ορίου των 2000 μονάδων, υπολείπεται σημαντικά του ορίου των 250 μονάδων ([50-100] με στοιχεία 2013 και [0-50] με στοιχεία α' εξαμήνου 2014). Όλα τα ανωτέρω σε συνδυασμό με το σχετικά χαμηλό αθροιστικό μερίδιο των συμμετεχουσών στη σχετική αγορά, που, τόσο κατά το πρώτο εξάμηνο του 2014 όσο και κατά τα έτη 2011, 2012 και 2013, υπολείπεται του ορίου του 25%[75], δεν συντείνουν στη δημιουργία ή ενίσχυση (ατομικής) δεσπόζουσας θέσης της ενιαίας οντότητας, καθιστώντας έτσι τη σχετική αγορά μη σημαντικά επηρεαζόμενη εκ της παρούσας συγκεντρώσεως.

Αντίστοιχα ισχύουν και ως προς τις ενδεχόμενες οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης). Οι τέσσερις μεγαλύτερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη σχετική υπο-αγορά θα κατέχουν αθροιστικά μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση μερίδιο (CR4) ανερχόμενο σε ποσοστό ύψους [55-65]% περίπου. Θα πρέπει να επισημανθεί, με βάση και την Ευρωπαϊκή νομολογία, ότι η ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης τεσσάρων προμηθευτών δεν είναι πιθανή, λόγω των πολύπλοκων αμοιβαίων σχέσεων που αυτό προϋποθέτει και των επακόλουθων κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών[76]. Σε κάθε περίπτωση, δεν πιθανολογείται ενδεχόμενο ανάπτυξης συντονισμένων αποτελεσμάτων μεταξύ συγκεκριμένων εταιριών σε μία αγορά που είναι τόσο κατακερματισμένη και οι δύο προπορευόμενες εταιρίες κατέχουν αθροιστικά ποσοστό περίπου [35-45]%, ενώ ταυτόχρονα υφίσταται αρκετά μεγάλο ανταγωνιστικό περιθώριο.

Περαιτέρω, προϋπόθεση της θεμελίωσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι, μεταξύ άλλων, ότι η αγορά πρέπει να παρουσιάζει επαρκή βαθμό συγκέντρωσης. Εν γένει όσο υψηλότερος ο βαθμός συγκέντρωσης, τόσο περισσότερο ευάλωτη είναι μία αγορά στην δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων[77]. Εν προκειμένω στην ως άνω υπό εξέταση σχετική αγορά διαπιστώθηκε με τη χρήση του δείκτη HHI ότι τα επίπεδα συγκέντρωσης κυμαίνονται εντός των ασφαλών ορίων, ενώ η αγορά απαρτίζεται από διάφορους ανταγωνιστές, ποικίλης δυναμικότητας, γεγονός που καθιστά δυσχερέστερο τον πιθανό συντονισμό μεταξύ τους.

Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

Δ.4.3. Σχετικά με την αγορά παροχής υπηρεσιών αντασφάλισης

Στην εν λόγω αγορά, είτε αξιολογηθεί ως παγκόσμια είτε ως εθνική, δεν εγείρονται ζητήματα ανταγωνισμού. Τούτο διότι το αθροιστικό μερίδιο της νέας οντότητας διαμορφώνεται μεν σε παγκόσμιο επίπεδο περί το [15-25]%, σε ευρωπαϊκό επίπεδο περί το [15-25]% και σε εθνικό επίπεδο κατώτερο του [35-45]% για το έτος 2013, ωστόσο, δεδομένης της πολύ περιορισμένης δραστηριότητας της Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε στην αγορά των αντασφαλίσεων, με μερίδιο αγοράς (σε εθνικό επίπεδο[78]) [0-3]% και [0-3]% για τα έτη 2013 και 2012 αντίστοιχα, η μεταβολή του μεριδίου αγοράς του ομίλου MUNICH RE μετά τη συγκέντρωση είναι αμελητέα.

---

[75] Ως αναφέρθηκε και ανωτέρω, μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών κάτω του εν λόγω ορίου αποτελούν ένδειξη μη σημαντικής παρεμπόδισης του ανταγωνισμού [Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, 2004/C 31/03, παρ. 18].

[76] Ενδεικτικά αναφέρεται η απόφαση Ε.Ε. Μ.1016 Price Waterhouse/Coopers &Lybrand παρ. 103.

[77] Βλ. απόφαση Ε.Ε. Μ.3333 Sony/BMG (2) παρ. 92.

[78] Και ακόμα προφανώς πιο περιορισμένο σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Κατά συνέπεια, το τοπίο της εγχώριας αγοράς αντασφάλισης θα παραμείνει κατ' ουσία ανεπηρέαστο, ενόψει της κρινόμενης συγκέντρωσης[79].

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα, το οποίο συγκροτήθηκε με την από 23.9.2014 κλήρωση, ομόφωνα εγκρίνει, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, την υπ' αριθ. πρωτ. 6368/5.9.2014 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρία με την επωνυμία «ERGO International Aktiengesellschaft» επί της ανωνύμου ασφαλιστικής εταιρίας με την επωνυμία «Αγροτική Ασφαλιστική Α.Ε.», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **20η Οκτωβρίου 2014**.

[79] Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. Μ.6743 Talanx International/Meiji Yasuda Life Insurance Company/HDI Poland παρ. 68-69.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (ΣΕ ΕΥΡΩ)[80]

ΚΛΑΔΟΣ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	ERGO Life		ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ		ΟΜΙΛΟΣ ERGO (ΜΕΤΑ)	
			Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς
Ι.ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	**2011**	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-5]%**
	2012	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-5]%**
	2013	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-5]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-5]%**
Ατομικές Ασφαλίσεις	**2011**	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	2012	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-5]%**
	2013	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-5]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-5]%**
Ομαδικές Ασφαλίσεις	**2011**	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-5]%**
	2012	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-3]%**
	2013	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	**[0-3]%**
VII.ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	**2011**	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	2012	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	2013	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**

[80] Συμπεριλαμβάνονται και τα δικαιώματα συμβολαίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (ΣΕ ΕΥΡΩ)[81]

ΚΛΑΔΟΣ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	ΟΜΙΛΟΣ ERGO				ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ		ΟΜΙΛΟΣ ERGO (ΜΕΤΑ)	
			ERGO General		DAS HELLAS					
			Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς	Παραγωγή Ασφαλίστρων	Μερίδιο Αγοράς
ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	2011	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
	2012	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
	2013	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[15-25]%**
ΧΕΡΣΑΙΑ ΟΧΗΜΑΤΑ	2011	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
	2012	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
	2013	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
ΠΛΟΙΑ	2011	[…]	[…]	[0-3]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	2012	[…]	[…]	[0-3]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
	2013	[…]	[…]	[0-3]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[0-3]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
ΜΕΤΑΦΕΡΟ-ΜΕΝΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	2011	[…]	[…]	[0-5]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	2012	[…]	[…]	[0-5]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	2013	[…]	[…]	[0-5]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[0-5]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[0-5]%**
ΠΥΡΚΑΪΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ	2011	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[15-25]%**
	2012	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[15-25]%**
	2013	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[15-25]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[15-25]%**
ΛΟΙΠΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΓΑΘΩΝ	2011	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[15-25]%**
	2012	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[15-25]%**
	2013	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[15-25]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[15-25]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[25-35]%**
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΑΠΟ ΧΕΡΣΑΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ	2011	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[5-15]%**
	2012	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
	2013	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[5-15]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**
ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΙΜΝΑΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΣΚΑΦΗ	2011	[…]	[…]	[0-5]%	-	-	[…]	[15-25]%	[…]	**[15-25]%**
	2012	[…]	[…]	[0-5]%	-	-	[…]	[15-25]%	[…]	**[15-25]%**
	2013	[…]	[…]	[0-5]%	-	-	[…]	[15-25]%	[…]	**[15-25]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[0-5]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[15-25]%**
ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	2011	[…]	[…]	[0-5]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[5-15]%**
	2012	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[5-15]%**
	2013	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	**[5-15]%**
	6μηνο 2014	[…]	[…]	[5-15]%	-	-	[…]	[0-5]%	[…]	**[15-25]%**
ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	2011	[…]	-	-	[…]	[15-25]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[15-25]%**
	2012	[…]	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[15-25]%**
	2013	[…]	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[15-25]%**
	6μηνο 2014	[…]	-	-	[…]	[5-15]%	[…]	[0-5]%	[…]	**[5-15]%**

[81] Συμπεριλαμβάνονται και τα δικαιώματα συμβολαίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΛΟΙΠΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΓΑΘΩΝ (ΚΛΑΔΟΣ 9)								
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (ΣΕ ΕΥΡΩ)								
ΕΤΑΙΡΙΕΣ	2011		2012		2013		6μηνο 2014	
	Ασφάλιστρα	Μερ.Αγ.	Ασφάλιστρα	Μερ.Αγ.	Ασφάλιστρα	Μερ.Αγ.	Ασφάλιστρα	Μερ.Αγ.
GENERALI HELLAS A.A.E.	[…]	[15-25]%	[…]	[15-25]%	[…]	[5-15]%	[…]	[15-25]%
ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%
ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α..Ζ ΑΕ	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[0-5]%
EUROLIFE ERB ΑΕΓΑ	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%
ERGO Α.Α.Ε.Ζ	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[15-25]%
ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε	[…]	[0-5]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%
INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ-ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-3]%
HDI - GERLING INDUSTRIE VERSICHERUNG A.G.	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ ΑΑΑΕ	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
NP INSURANCE - ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε.	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΑΕΕΓΑ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕΕΓΑ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΛΑΪΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
CREDIT AGRICOLE INSURANCE A E Γ A	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
INTERLIFE ΑΑΕΓΑ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
EVIMA GROUP AAE	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
INTER PARTNER ASSISTANCE	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΕΓΑ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α. ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΠΕΡΣΟΝΑΛ ΙΝΣΟΥΡΑΝΣ ΑΕΓΑ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΒΟΗΘΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
MALAYAN INSURANCE Co INC	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
Λοιπές	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	[…]	**100,00%**	[…]	**100,00%**	[…]	**100,00%**	[…]	**100,00%**
ΟΜΙΛΟΣ ERGO (ΜΕΤΑ)	**[…]**	**[15-25]%**	**[…]**	**[15-25]%**	**[…]**	**[15-25]%**	**[…]**	**[25-35]%**

ΛΟΙΠΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΓΑΘΩΝ	ΔΕΙΚΤΗΣ HHI (2013)	ΔΕΙΚΤΗΣ HHI (2Q2014)
Προ της συγκέντρωσης	[800-1000]	[1000-1200]
Μετά τη συγκέντρωση	[1200-1400]	[1400-1600]
Μεταβολή (Δ)	**[250-300]**	**[400-450]**

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΑ (ΚΛΑΔΟΣ: 12)								
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ (ΣΕ ΕΥΡΩ)								
ΕΤΑΙΡΙΕΣ	2011		2012		2013		6μηνο 2014	
	Ασφάλιστρα	Μερ.Αγ.	Ασφάλιστρα	Μερ.Αγ.	Ασφάλιστρα	Μερ.Αγ.	Ασφάλιστρα	Μερ.Αγ.
Eurolife ERB ΑΕΓΑ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ ΑΕ	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
GENERALI HELLAS A.A.E.	[…]	[5-15]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
Ιντερλάιφ ΑΑΕΓΑ	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
Aigaion Ασφαλιστική ΑΕ	[…]	[15-25]%	[…]	[15-25]%	[…]	[5-15]%	[…]	[15-25]%
ALLIANZ Ελλάς ΑΕΓΑ	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
EIG EVIMA	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
Πέρσοναλ Ινσούρανς Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ERGO A.A.E.Z	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	[…]	[15-25]%	[…]	[15-25]%	[…]	[15-25]%	[…]	[5-15]%
ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΕΓΑ	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%
"Η ΕΘΝΙΚΗ" Α.Ε.Ε.Γ.Α.	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α.Ζ Α. Ε	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%	[…]	[5-15]%
NP INSURANCE/ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΙΝΤΕΡΣΑΛΟΝΙΚΑ ΑΕΓΑ ΖΗΜΙΩΝ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%
CNP ASFALISTIKI LTD	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
DEMCO INSURANCE/PRIME INSURANCE COMPANY LIMITED	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-5]%	[…]	[0-3]%
AIG EUROPE LIMITED	[…]	[0-3]%	[…]	[0-3]%	[…]	[0-5]%	[…]	[5-15]%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	[…]	**100,00%**	[…]	**100,00%**	[…]	**100,00%**	[…]	**100,00%**
ΟΜΙΛΟΣ ERGO (ΜΕΤΑ)	**[…]**	**[15-25]%**	**[…]**	**[15-25]%**	**[…]**	**[15-25]%**	**[…]**	**[15-25]%**

ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΑΠΟ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΑ	ΔΕΙΚΤΗΣ HHI (2013)	ΔΕΙΚΤΗΣ HHI (2Q2014)
Προ της συγκέντρωσης	[1000-1200]	[1000-1200]
Μετά τη συγκέντρωση	[1000-1200]	[1200-1400]
Μεταβολή (Δ)	**[50-100]**	**[0-50]**

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €
Β΄	300 €	80 €	30 €
Γ΄	50 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-
Δ΄	110 €	30 €	-

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €
Β΄	320 €
Γ΄	65 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Δ΄	160 €
Α.Α.Π.	160 €
Ε.Β.Ι.	65 €
Α.Ε.Δ.	10 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Δ.Δ.Σ.	225 €
Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ ΤΑ.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: http://www.et.gr - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004